

Zuby do svěráku

Jak narovnat převodník?

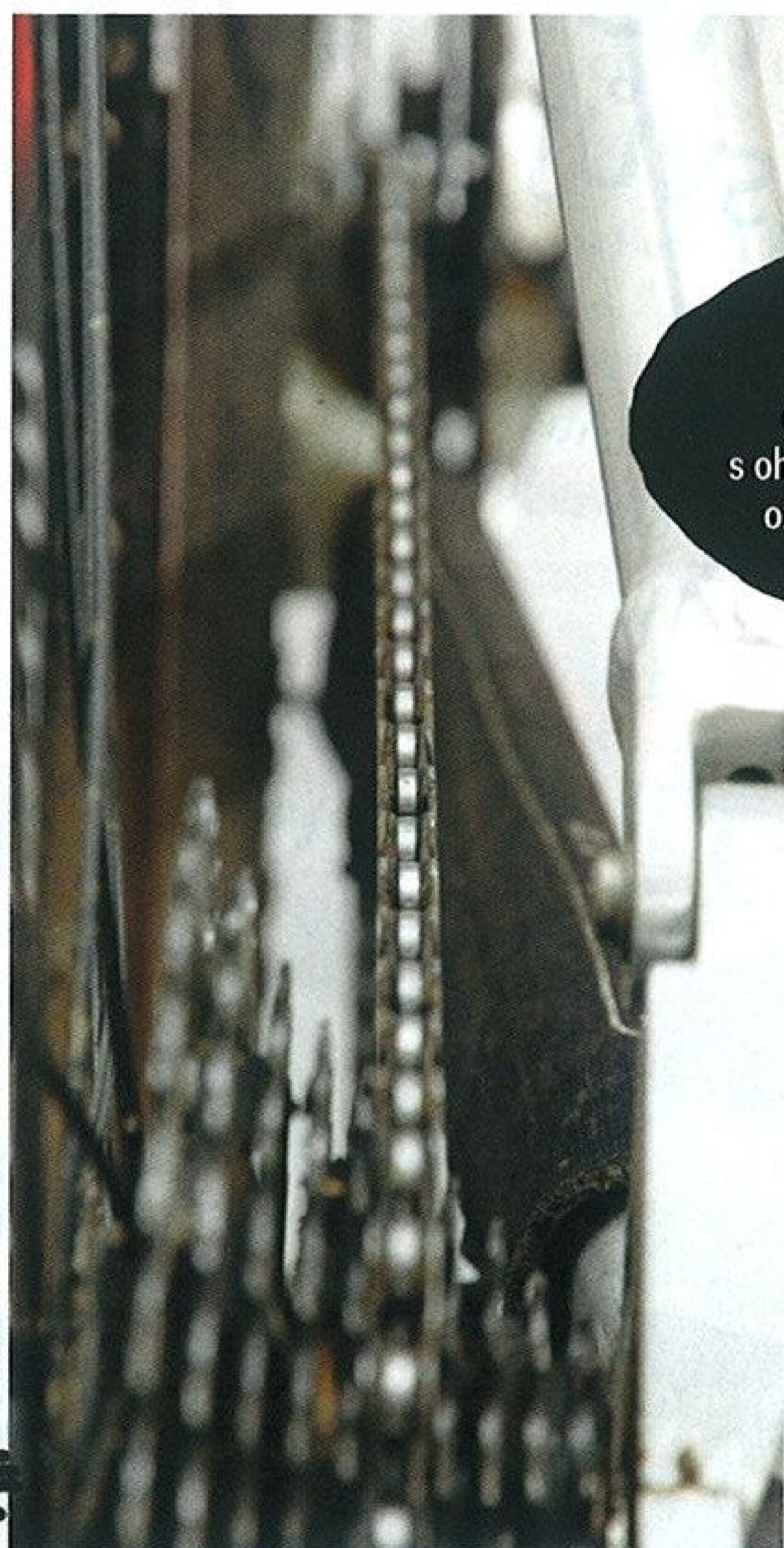
Postupně, jak se Mirek se svým novým kolem sžívá, logicky si v terénu dovoluje větší a větší kousky. S nimi někdy přicházejí i bolavé chvíle pádů. Po tom posledním začaly problémy s padáním řetězu.

Vše proběhlo ve vteřině. Byl na vině mokrá kořen, nebo Mirek dosáhl limitu trakce přední pneumatiky? Zkrátka a dobře po kotrmelcích, jež ho poslaly mimo cestu, se urychleně opráše a kontroluje kolo. Zdá se, že nedoznalo

větších šrámů, a tak nasedá a snaží se na lehký převod roztočit tuhnoucí koleno s modřinou. Silnější záběr však provází přeskočení řetězu. Situace si žádá podrobnější kontrolu stroje, která odhaluje ohnutý převodník. A ku-

podivu ten prostřední, ten nejméně „na ráně“. Jako obvykle tedy Mirek uhání poradit se se svým dvorním rádcem mechanikem Mirkem do servisu. **Připravuje: Eda Pinkava**

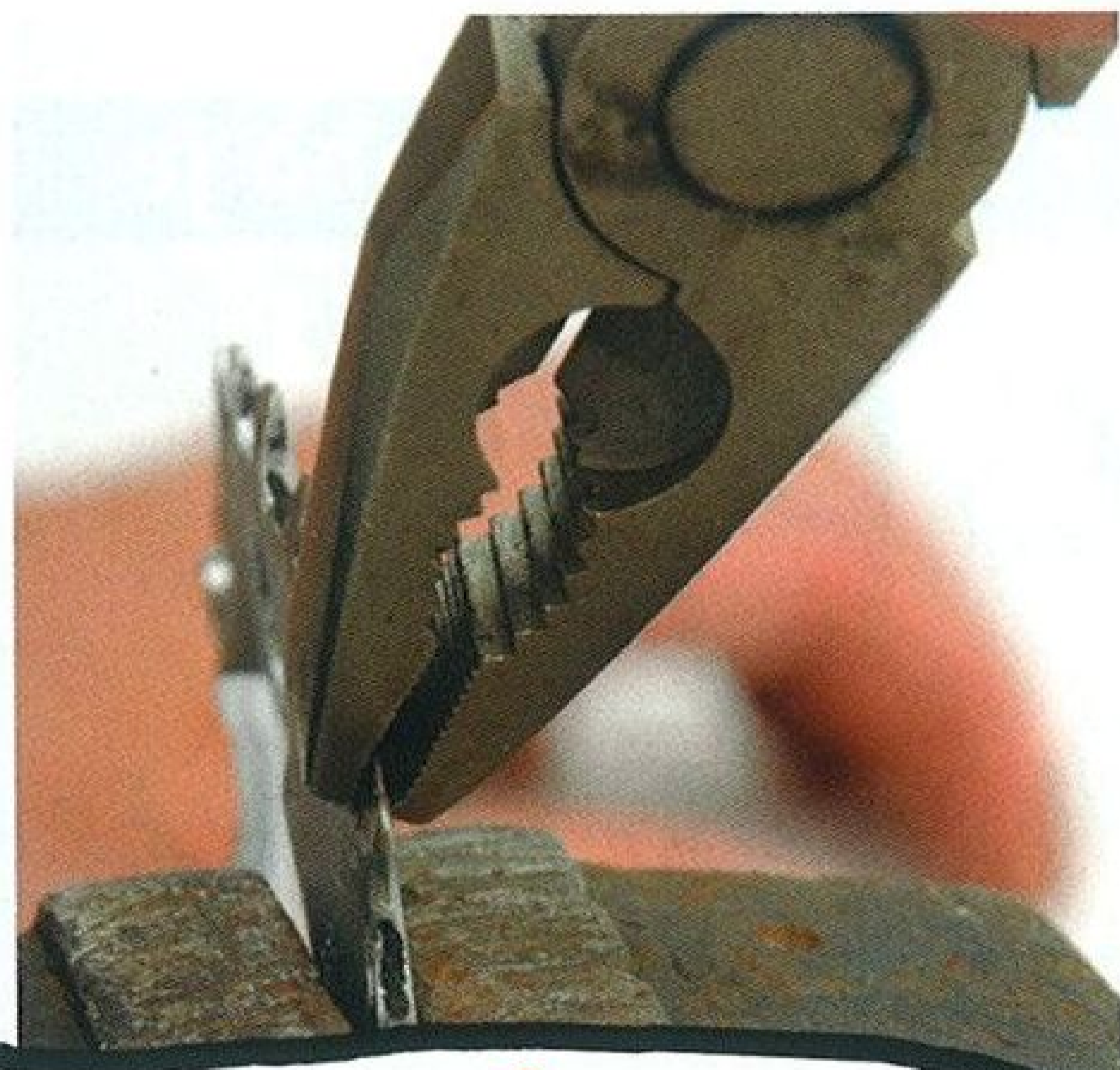
Foto: Rudolf Hronza

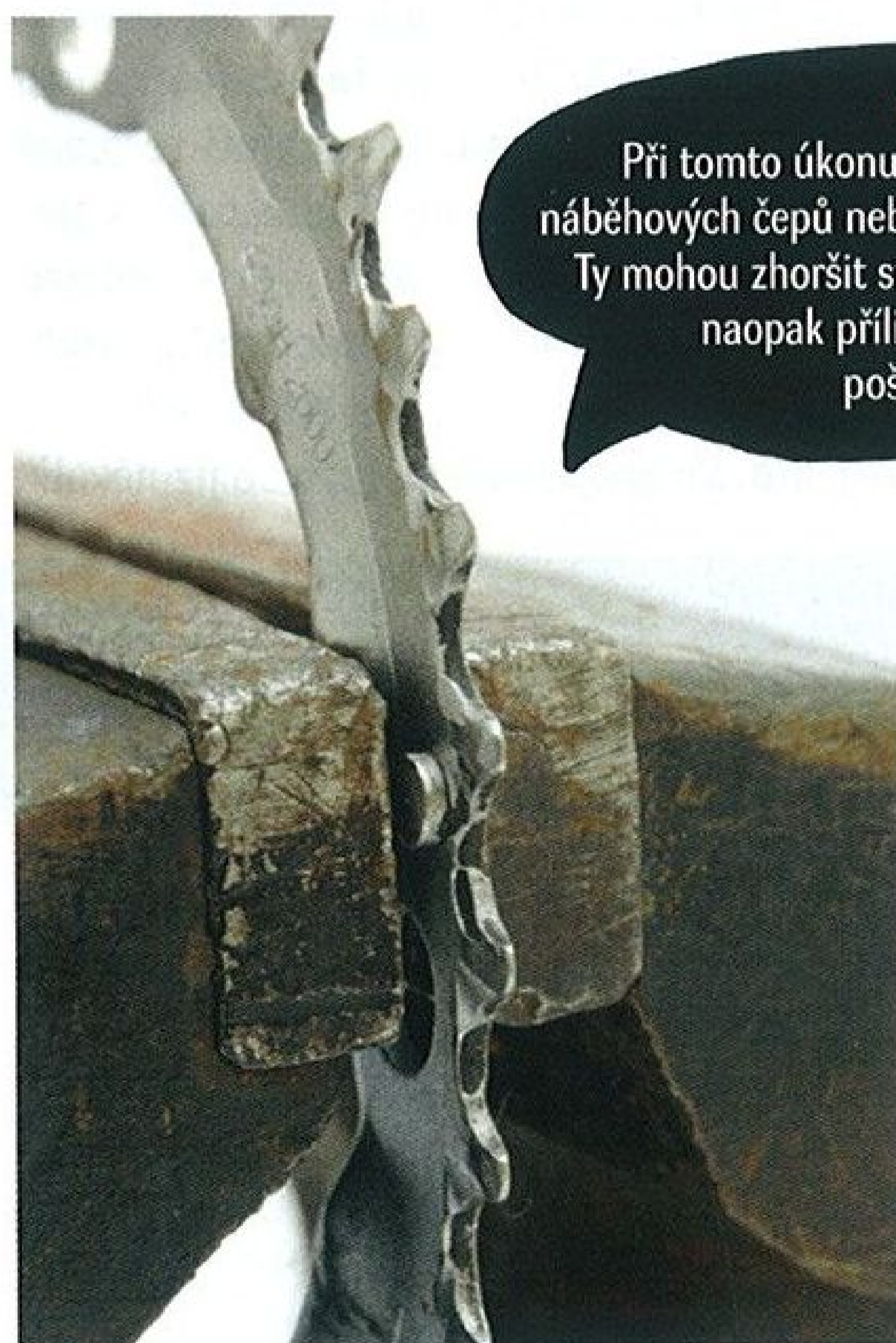
1.
Mirek má štěstí, že při tomto poškození kola je v pořádku řetěz – ohnutý převodník jej dokáže poškodit, čehož následkem je náchylnost k přetržení. Kdykoliv máte problém s ohnutým zubem na pastorku či převodníkách, případně s ohnutou celou ozubenou „plackou“, zkontrolujte i řetěz. Nejlépe to jde při pomalém otáčení klik dozadu. Řetěz nesmí ani na kousku své délky vykazovat překroucení.

2.
Při opravě ohnutého převodníku máme prakticky pouze dvě možnosti opravy: přímo na kole, nebo po jeho sundání. Pokud je vychýlení malé, stačí mezi převodníky vetknout silnější plochý předmět (šroubovák, plochý klíč) a tahem jej mechanicky narovnat. Začneme od místa, kde se převodník nejvíce odchyluje od osy. Pozor – vzhledem k tomu, že předmět musíte při rovnání zapřít o sousední převodník, existuje riziko, že ohnete právě ten. Šroubovák a podobné rovnáky proto zapírejte v blízkosti šroubů.

3.
Větší vyhnutí z původního směru či současné poškození zubů si ale žádá zásadnější opravu. Nejprve tedy sundáme kliku (někdy lze demontovat velký převodník a poté prostřední převléknout přes unašeč, aniž bychom sundávali kliku) a posléze i převodník. Za pomoci stabilizace převodníku do svěráku se opět mechanickým tahem pokusíme zuby dostat do zákrytu.

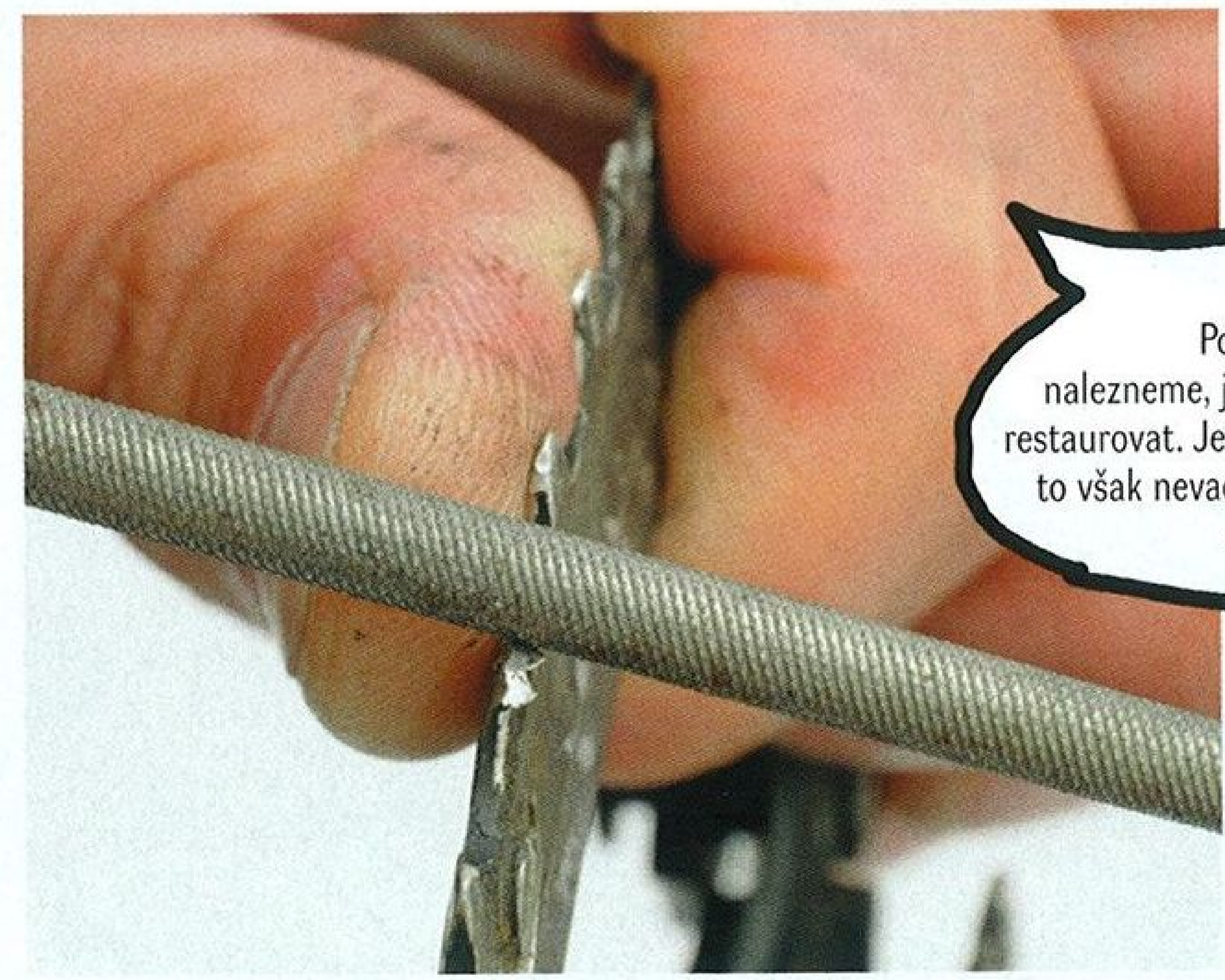

4.
Při tomto úkonu pozor na provedení náběhových čepů nebo výlisků na převodníku. Ty mohou zhoršit stabilitu upnutí, nebo je naopak přílišným utažením poškodíte.

5.
Po narovnání překontrolujeme také stav zubů. Náraz totiž často jejich hroty zdeformuje, což se může následně odrazit na zachytávání řetězu. A že toto vede k namotání řetězu a tedy k riziku poškození řady dalších komponentů, je celkem zbytečné rozvádět. Deformace hrozí nejvíce u hliníkových převodníků.

Nářadí
silný plochý předmět na rovnání převodníku (šroubovák, klíč na pedály apod.), imbus č. 5 na šrouby převodníků, pilník, svěrák, případně nářadí na demontáž klik

6.
Pokud nějaký poškozený zub nalezneme, je třeba jej pilníkem v rámci možností restaurovat. Jeho další funkce sice není plnohodnotná, to však nevádí, ostatní zuby v jeho okolí zabezpečí spolehlivé držení řetězu.

7.
Dalším úkonem je opětovné namontování převodníků na kliky a těch pak na osu. I když je vše ostatní v původním nastavení, doporučujeme následně seřízení řazení a samozřejmě zkoušku v záběru před ostrou jízdou. To zejména pro případ, že by převodník i nadále natahoval řetěz. V takovém případě je třeba z důvodu bezpečnosti převodník vyměnit.

Příště: Oprava proříznutého pláště